

Urban Economics and Planning

Homepage: <http://eghtesadeshahr.tehran.ir/>

ORIGINAL RESEARCH PAPER

Assessing the Desirability of Legal Documents Related to Studies and Research in Tehran Municipality from the Perspective of Experts

Samaneh Jaliliasadabad^{1*}, Parya Sanjideh²

¹ Assistant Professor of Regional & Urban Planning, School of Architecture and Environmental Design, Iran University of Science and Technology, Tehran, Iran

² Master's Student in Regional Planning, School of Architecture and Environmental Design, Iran University of Science and Technology, Tehran, Iran

ARTICLE INFO

Article History:

Received 2022-01-12

Accepted 2022-03-08

Keywords:

Tehran Municipality

Legal Documents

Desirability

ABSTRACT

INTRODUCTION

Managing a city requires planning for it. Decision-making and planning is also complex process; especially when it is like a city on a larger scale. The city administration will be successful if the necessary arrangements are made for this. Doing research in this area will help a lot in the planning process for managing a city, and the rules and regulations that exist in the field of urban research need more attention. In the meantime, the two municipal institutions and the Center for Studies and Planning of Tehran have taken many measures to carry out projects and plans. Tehran City Studies and Planning Center has an important role in the management of Tehran and has carried out many research projects by the municipalities of different regions. The present study examines the existing laws and regulations related to urban studies and research and creates a legal basis for them.

MATERIALS AND METHODS

First, by examining the text of these rules and categorizing and summarizing them, and then using the method of in-depth interviews with experts, the problems of the rules are identified and suggestions are made to eliminate their shortcomings. The research method is applied and qualitative. Documentary and field survey methods have been used to collect information. The tools of data collection in the documentary method are books and articles, and in the field survey, in-depth interviews have been used, and the sampling method in the interview, snowball and its type are structured and a combination of deep open questions and Likert scale (from 1, very Poor to 5, very good). In total, 12 experts were interviewed; it should be noted that due to the theoretical saturation and repetition of the previous content by individuals, it is sufficient to interview the same number of experts.

FINDINGS

Experts expressed their views on 22 indicators of the desirability of laws, and in the next section of the questions, they addressed their problems and prioritized

DOI: [10.22034/UE.2022.3.01.04](https://doi.org/10.22034/UE.2022.3.01.04)

*Corresponding Author: Email: s_jalili@iust.ac.ir

them, and made recommendations and suggestions to address these issues. Based on the research findings, the indicators of considering the interests of the municipality and the Center for Studies and Planning of Tehran, openness, compliance with ethics, transparency, and clarity, and providing the benefits of the center of studies and the municipality, the most desirable and indicators for the future, Meeting the needs of the municipality and the study center, being a leader, being binding, reflecting the opinion of the majority and the coherence of the text are the least desirable for experts. In addition, issues such as the problems of legal documents of the Center for Studies and Planning in Tehran, prioritization of problems and shortcomings of legal documents of the Center for Studies, and recommendations and suggestions of experts to solve the problems of legal documents of the Center for Studies.

CONCLUSION

According to the existing rules and regulations, it can be said that the text of the reviewed rules, regulations, bylaws, and instructions, sometimes has some shortcomings and problems. The main challenges include some common shortcomings in the text of these regulations, the uncertainty of the law enforcement agencies, the law enforcer, the law-making body (which was considered in the regulation review, Tehran Studies, and Planning Center), the lack of precise duties of each one of the actors is the exact date of notification and approval of the law and the repetition of some laws with similar titles. Finally, suggestions such as defining a specific structure and framework for each of the laws and separating them based on the institutions addressed by the law and the law enforcer for transparency, etc. are presented.

COPYRIGHTS

©2022 The author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution (CC BY 4.0), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, as long as the original authors and source are cited. No permission is required from the authors or the publishers.

HOW TO CITE THIS ARTICLE

Jalilisarabad S., Sanjideh P. (2022). *Assessing the Desirability of Legal Documents Related to Studies and Research in Tehran Municipality from the Perspective of Experts*. *Urban Economics and Planning*, 3(1): 48-63.

DOI: [10.22034/UE.2022.03.01.04](https://doi.org/10.22034/UE.2022.03.01.04)

فصلنامه اقتصاد و برنامه ریزی شهری

سایت نشریه: <http://eghtesadeshahr.tehran.ir>

مقاله پژوهشی

بررسی میزان مطلوبیت مستندات حقوقی مرتبط با پژوهش در شهرداری تهران از نگاه متخصصین

سمانه جلیلی صدرآباد^{۱*}، پریا سنجیده^۲

^۱ استادیار شهرسازی، گروه شهرسازی، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه علم و صنعت ایران، تهران، ایران

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی منطقه‌ای، گروه شهرسازی، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه علم و صنعت ایران، تهران، ایران

چکیده:

مدیریت یک شهر، مستلزم برنامه‌ریزی برای آن است. تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی نیز فرایند پیچیده‌ای است؛ به‌خصوص زمانی که در یک مقیاس بزرگ‌تر همانند شهر باشد. مدیریت شهر در صورتی موفق خواهد بود که مقدمات لازم برای این امر انجام بگیرد. انجام پژوهش در این زمینه بی‌شک کمک بزرگی به فرایند برنامه‌ریزی برای مدیریت یک شهر خواهد کرد و قوانین و مقرراتی که در زمینه پژوهش‌های شهری وجود دارند، نیازمند توجه بیشتری هستند. در این میان، دو نهاد شهرداری و مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران در راستای هم اقدامات بسیاری برای انجام پروژه‌ها و طرح‌ها انجام داده‌اند. هدف این تحقیق، بررسی قوانین و مقررات موجود در رابطه با مطالعات و پژوهش‌های شهری و ایجاد یک پشتوانه حقوقی برای آن‌ها است. بنابراین، ابتدا با بررسی متن این قوانین و دسته‌بندی و جمع‌بندی آن‌ها و سپس، با استفاده از روش مصاحبه عمیق با متخصصان، مشکلات قوانین شناسایی و برای رفع نواقص آن‌ها پیشنهادهایی ارائه شده است. پرسش اصلی پژوهش حاضر «مستندات حقوقی مرتبط با مطالعات و پژوهش در شهرداری تهران از نگاه متخصصان از چه میزان مطلوبیتی برخوردارند؟» است. بر اساس یافته‌های تحقیق، شاخص‌های در نظر داشتن مصالح شهرداری و مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، علنی بودن، منطبق بودن با اخلاق، شفافیت و واضح بودن و تأمین‌کننده بودن منفعت مرکز مطالعات و شهرداری، بیشترین مطلوبیت و شاخص‌های معطوف به آینده بودن، پاسخ‌گویی به نیازهای شهرداری و مرکز مطالعات، پیشرو بودن، الزام‌آور بودن، منعکس‌کننده بودن نظر اکثریت و انسجام متن، کمترین مطلوبیت را از نظر متخصصان دارند. همچنین، پیشنهادهایی همچون تعریف ساختار و چارچوب معین برای هر یک از قوانین و تفکیک آن‌ها بر اساس نهادهای خطاب قانون و مجری قانون در جهت شفافیت و... در انتها ارائه شده است.

DOI: 10.22034/UE.2022.03.01.04

اطلاعات مقاله

تاریخ‌های مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۰/۲۲

تاریخ تصویب: ۱۴۰۰/۱۲/۱۷

کلمات کلیدی:

شهرداری تهران

مستندات حقوقی

میزان مطلوبیت

مقدمه

نگارش شده، مشخص می‌شود که منشأ هر بی‌نظمی و هرج‌ومرج و اختلافی در تخلف از قانون و بی‌قانونی است؛ به‌خصوص اگر از ناحیه مسئولان امر باشد [۱]. یکی از راهکارهای قابل بحث برای کاهش شکاف بین وضع موجود و وضعیت مطلوب در زمینه قوانین و مقررات، فراهم آوردن زمینه برای اصلاحات قوانین مدیریت شهری است. بخش مهمی از تحولات در نظام مدیریت شهری و حرکت به سوی مدیریت یکپارچه شهری با اتکا به اصلاحات قانونی انجام می‌شود. در نظام‌های سیاسی و اداری، قوانین و

روابط انسانی و نظم اجتماعی در جوامع بشری بستر امنیت، آرامش و آسایش و رشد است. دولت‌ها و نهادهای اجتماعی و قوای اجرایی در جامعه همه ابزاری هستند که ضرورت آن‌ها برای تحقق نظم اجتماعی در روابط انسانی بر همگان روشن است. با مراجعه به متون مختلف که در این زمینه

نویسنده مسئول:

ایمیل: s_jalili@iust.ac.ir

در نظام پژوهشی به عنوان یک مسئله در اینجا مطرح می‌شود. بنابراین، هدف پژوهش حاضر، بررسی میزان مطلوبیت مستندات حقوقی مرتبط با مطالعات و پژوهش در شهرداری تهران از نگاه متخصصان و سؤال آن نیز به این صورت مطرح می‌شود که میزان مطلوبیت مستندات حقوقی مرتبط با مطالعات و پژوهش در شهرداری تهران از نگاه متخصصان چگونه است؟ در این پژوهش تلاش شده است قوانین و مقررات موجود در رابطه با پژوهش و مطالعات در شهرداری تهران مورد بررسی قرار گیرد تا یک پشتوانه حقوقی در این زمینه ایجاد شود. بنابراین، مطالب موجود در این راستا، در چهار دسته شیوه‌نامه‌ها، نظام‌نامه‌ها، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها بررسی و تحلیل شده است. به این منظور، ابتدا متن هر یک از آن‌ها مطالعه و خلاصه‌ای از محتوای کلی هر یک و در نهایت، به بررسی چالش‌های موجود و ارائه پیشنهادهایی در این زمینه پرداخته شده است.

مبانی نظری

قانون و مؤلفه‌های آن

هر چیزی که تنظیم‌کننده رفتار انسان باشد، قانون نام دارد. این قانون می‌تواند قوانین فیزیکی باشد که بر انسان تأثیر دارد یا قوانین اخلاقی و یا قانونی باشد که دولت یا قدرت فراتر یک کشور آن را به شیوه خاص و در جایگاه خاصی وضع کرده است [۶]. در حقیقت، قانون یک قاعده اجتماعی است، به این معنا که برای تنظیم روابط میان افراد آمده است [۷]. سیاست‌های کلی قانون‌گذاری توسط مقام معظم رهبری در سال ۱۳۹۸ ابلاغ شده است.

قانون مطلوب برای انسان، مشخصاتی دارد و تا قانون‌گذار از آن آگاه نباشد، نمی‌تواند چنان قانونی پدید آورد: ۱. حق‌مداری عام؛ یعنی حقوق و تکالیف متعادلی را برای هر یک از افراد و گروه‌های اجتماعی در نظر بگیرد؛ نه تنگناهای بی‌دلیل برای فرد یا قشر خاصی به وجود آورد و نه مزایای نامعقول برای عده‌ای فراهم سازد؛ ۲. فراگیری و شمول؛ قانون باید به سود همه افراد، اصناف و گروه‌ها باشد، تأمین مصالح هر شخص یا گروه، هماهنگ با مصالح دیگران باشد و در تشخیص مهم‌ترین و صالح‌ترین به هنگام تعارض آن‌ها، همه ابعاد زندگی انسان را در نظر آورد؛ ۳. در نظر داشتن مصالح فرد و جامعه؛ ۴. برخورداری از ضمانت اجرایی؛ ۵. در نظر داشتن تکامل معنوی و هدف‌نهایی از آفرینش انسان [۸]. پاره‌ای از ویژگی‌های قانون که بیانگر کارکردهای آن است، شامل ویژگی‌های ذاتی و عرضی قانون هستند. ویژگی‌های ذاتی، در حقیقت مبین کارکردهای حداقلی قانون هستند که بدون آن‌ها قانون اساساً قانون نیست. این ویژگی‌ها، مواردی مثل الزام‌آور، عام، امری، علنی، واضح، مفید قطعیت، معطوف به آینده و مصوب مرجع ذی‌صلاح بودن را شامل می‌شوند. ویژگی‌های عرضی، به کارکردهای حداکثری قانون نظر دارند که بسته به نظریه پشتیبان و زمینه اجرای قانون، متفاوت می‌شوند. این ویژگی‌ها، مواردی مثل پاسخ‌گویی نیازهای جامعه، منعکس‌کننده نظر اکثریت، تأمین‌کننده منفعت عموم، منطبق با اخلاق، معطوف به عدالت، مستمر، کارآمد و پیشرو بودن را شامل می‌شوند [۷]. همچنین، علاوه بر

مقررات تنظیم‌کننده روابط میان عناصر مختلف و تعیین‌کننده ساختار و ماهیت تشکیلات اجرایی است. همچنین، با سازمان و تشکیلات کارآمد می‌توان بهره‌وری سامانه‌ها را، حتی در صورت کمبود منابع، بالا برد. در حالی که با وجود منابع فراوان، اما بدون سازمان کارآمد، بهره‌وری سامانه کم خواهد بود [۲]. با مروری بر چند تجربه خارجی می‌توان گفت که در کشور استرالیا، اولین گام در مدیریت هر پروژه تحقیقاتی، معمولاً ایجاد یک پروتکل تحقیقاتی دقیق است. این پروتکل مانند یک برنامه عملی برای پروژه عمل می‌کند و جزئیات هر مرحله را مشخص می‌کند. توسعه پروتکل نیازمند تصمیم‌های مربوط به تیم است که باید اتخاذ شوند و اگر برنامه اولیه امکان‌پذیر نباشد، ممکن است منجر به تغییرات این پروتکل شود. هر مطالعه تحقیقاتی دارای مراحل مختلفی است. این نوع مطالعه در کشور استرالیا شامل مراحل مقابل است از جمله: ۱. مدیریت داده‌های مطالعه و تعیین اهداف؛ ۲. جمع‌آوری و ذخیره داده‌های محرمانه و امن؛ ۳. نظارت بر جمع‌آوری داده‌ها؛ ۴. مدیریت بودجه؛ ۵. برآورد اشتباهات احتمالی پروژه و... که این مراحل توسط یک تیم تحقیقاتی انجام می‌شود [۳]. در نتیجه در یکی از پروژه‌های تحقیقاتی اجرایی، ایجاد سیستم اجرای پروژه‌های عمومی ملی، چارچوب سازمانی پروژه‌های عمومی و دفاتر مدیریت پروژه، در وزارتخانه‌ها و آژانس‌ها برای پشتیبانی از فرایندها برای سیستم تحویل پروژه‌های عمومی بهتر پیشنهاد شده است. رشد هر کشور توسعه‌یافته و یا در حال توسعه به برنامه‌ریزی موفق پروژه و اجرای پروژه‌ها و زیرساخت‌های توسعه وابسته است [۴]. کامیوج نیز در حال آماده‌سازی سیاست‌ها و قوانین برای افزایش تحقیقات علمی و توسعه، با توجه به حفظ تحولات منطقه‌ای است [۵].

در فرایند برنامه‌ریزی برای توسعه پایدار شهر تهران نیز، برای تقویت و اصلاح طرح‌ها و برنامه‌های شهری و ارزیابی عملکردها، به مطالعات و پژوهش‌های پشتیبان نیاز است. در این راستا، مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، نقش بسیار مهمی در مدیریت پروژه‌های مطالعاتی در شهرداری تهران داشته و تا کنون طرح‌ها و پروژه‌های بسیاری را از این طریق به انجام رسانده است. بررسی مستندات حقوقی پژوهش‌های مرتبط با شهرداری و مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران نشان‌دهنده وجود برخی نقص‌ها در آن‌ها است و در واقع، این قوانین و مقررات و ضوابط تدوین‌شده از یک نظام یکپارچه و مطلوب برخوردار نیستند. این وضعیت باعث ناسازگاری نتیجه مطالعات و پژوهش‌ها با نیازهای مدیریت شهری و از دست رفتن منابع و در نهایت، عدم تحقق‌پذیری کاربست مطالعاتی می‌شود. از آنجا که شهر موجودی زنده است، قوانین و مقرراتی که برای اداره امور شهر تدوین می‌شوند، باید کارآمد و متناسب با نیازهای جامعه باشند. شهرداری‌ها نقش تعیین‌کننده‌ای در اداره و مدیریت شهر دارند. اما در رابطه با این نهاد، مشکلاتی از جمله تعدد قوانین شهری، تقدم حقوق عمومی بر حقوق خصوصی افراد، منسوخ شدن ضوابط و مقررات شهرداری و منطبق نبودن آن با نیازهای شهر و شهروندان با توجه به ظهور نیازهای جدید وجود دارد که همه این‌ها باعث عدم برآوردن نیازها شده است. به این ترتیب، می‌توان گفت که نبود پشتوانه حقوقی مناسب

موارد یادشده می‌توان به ویژگی‌هایی همچون انسجام مطالب، در نظر گرفتن قوت‌ها و ضعف‌های قوانین گذشته هنگام تدوین قوانین جدید و همخوانی داشتن ضوابط مرتبط با هم اشاره کرد.

مدیریت پژوهش

در گذشته، نقطه اشتراک دو موضوع مدیریت و پژوهش، در کاربرد پژوهش برای تبیین مفاهیم و ارائه نظریه‌های جدید در حوزه مدیریت بود؛ اما طی سال‌های اخیر، شیوه ارتباط این دو موضوع مقداری تغییر یافته و تبدیل به استفاده از اصول مدیریت در منابع پژوهشی شده است که از آن به عنوان مدیریت پژوهشی یاد می‌شود [۹]. بهات (۲۰۰۱) چرخه مدیریت دانش را شامل فعالیت‌های کسب، ثبت، انتقال، خلق و کاربرد دانش در سازمان می‌داند. ثبت و مستندسازی دانش شامل مجموعه فعالیت‌هایی است که به منظور ثبت دانش موجود در سازمان صورت می‌گیرد. فعالیت‌هایی مانند استفاده از پایگاه‌های داده برای ثبت دانش سازمانی، مستندسازی تجارب موفق و ناموفق از جمله فعالیت‌های ثبت دانش در سازمان هستند [۱۰]. اصولاً با پژوهش می‌توان به آسیب‌شناسی مسائل اساسی پرداخت. یافته‌های پژوهشی سازمان‌ها را قادر می‌سازند مسیر و روند فعالیت‌های خود را در هر نقطه مورد بررسی قرار داده و با کنکاش علمی، مسائل متعدد و متنوعی را که پیش روی آن‌ها است، تجزیه و تحلیل کنند [۱۱]. همه فعالیت‌های مدیریت دانش به طور مثبت بر عملکرد تجاری تأثیر می‌گذارند یا منجر به مزیت رقابتی می‌شوند. برای به‌کارگیری موفقیت‌آمیز ابتکارات مدیریت دانش در یک سازمان باید پارامترهای زیاد و تعاملات آن‌ها در نظر گرفته شود [۱۲ و ۱۳]. مدیریت دانش در یک سازمان فرایند آسانی نیست و مستلزم بررسی دقیق انتخاب استراتژی دانش است که منعکس‌کننده شکل ترجیحی دانش حاکم بر سازمان است. این را می‌توان از خود سازمان، استراتژی و اهداف آن استنباط کرد. پیترا و موهلسکا (۲۰۱۵) و ماوبوسین (۲۰۱۱) و همکارانش آن را به عنوان سرمایه‌ای متشکل از سه جزء سرمایه انسانی، سرمایه سازمانی و سرمایه رابطه‌ای می‌دانند [۱۴]. مدیریت دانش را می‌توان به عنوان یک مهارت مدیریتی کلیدی برای مدیران ارشد شناسایی کرد [۱۵]. همچنین، به طور جدایی‌ناپذیری مرتبط با سرمایه فکری است [۱۴ و ۱۶]. مطالعه پژوهشگران چه در حوزه بخش خصوصی و چه در حوزه بخش عمومی موجب توسعه‌یافتگی و ارتقای سطح کیفی پژوهش‌های مدیریت دانش می‌شود؛ اما ابهامی که در این میان وجود دارد، این است که چرا مدل‌ها و روش‌های ارائه‌شده، منجر به پیاده‌سازی استراتژی‌ها و سیاست‌ها نمی‌شوند [۱۷]؟

یک استراتژی یا برنامه روشن پیش ببرد. همسو بودن مدیریت دانش با استراتژی و برنامه سازمان، راهنمایی برای به فعلیت رساندن الگو، تشویق افراد به الگوسازی، الگوسازی داخلی در راستای استراتژی، بودجه و منابع انسانی، موضوعات دیگری هستند که باید همواره مد نظر باشند [۱۹]. [۲۲]. از نظر دراکر (۱۹۹۱)، دانش مهم‌ترین منبع تولید ثروت در جوامع پساسرمایه‌داری معاصر است. علاوه بر این، دانش برای موفقیت سازمان‌ها مهم‌تر از سرمایه و نیروی کار است [۲۳ و ۲۴]. تمرکز اصلی در زمینه مدیریت دانش به سمت مفاهیم استراتژیک دانش در سازمان‌ها معطوف است [۲۴]. فقدان یک مأموریت، چشم‌انداز و راهبرد معنادار معمولاً برای هر سازمانی فلج‌کننده است و بدون آن‌ها اولویت‌بندی فعالیت‌ها برای یک سازمان پژوهش و فناوری بسیار مشکل بوده و اغلب منجر به توزیع ناکافی و پراکنده منابع پروژه‌ای در سطح سازمان خواهد شد. بهترین رهیافت، برداشتن گام‌های عملی برای تعریف و پیاده‌سازی یک راهبرد است [۲۵]. بسیاری از این سازمان‌ها در سراسر جهان با چالش‌های بزرگ و متعدد راهبردی و عملیاتی همچون کمبود منابع و افزایش رقابت برای به دست آوردن منابع و استفاده بهینه از منابع کمیاب روبرو هستند. برای موفقیت در برخورد با این چالش‌ها، سازمان‌های پژوهش و فناوری باید با اتخاذ رویکردهای راهبردی با این مسائل مواجه شوند و در صورت عدم اتخاذ رویکرد راهبردی برای پاسخ مناسب به آن‌ها، این چالش‌ها تأثیر نامطلوبی روی کارایی و اثربخشی آن‌ها خواهند داشت [۲۵]. برای اینکه یک پژوهش موفق باشد، ابتدا باید استراتژی‌های آن تعریف شوند؛ به این معنا که بر مبنای آن، منافع محدود انسانی، مالی-منابع طبیعی و دیگر منابع به صورت بهینه، برنامه‌ریزی شوند [۲۶]. از جمله مواردی که زمینه‌ساز پیچیدگی استقرار پروژه در سازمان‌های دولتی در مقایسه با بخش خصوصی می‌شود، می‌توان به هدف‌گذاری، تأمین مالی، سیستم‌های مشوق، ساختار سازمانی و تعاملات اجتماعی اشاره کرد [۲۷]. در واقع، می‌توان این‌گونه بیان کرد که سازمان‌های پژوهش و فناوری به منظور کارآمدی باید با یک رویکرد فرایندی، مدلی برای مدیریت راهبردی پژوهش و فناوری سازمان به منظور آگاهی از الزامات راهبردی و فراهم‌سازی آن تعریف کنند. در این راستا، آن‌ها می‌توانند پس از طراحی الگوی مدیریت راهبردی پژوهش و فناوری با استفاده از انجام مطالعات نظری و گردآوری نظرات خبرگان و اطلاعات مورد نیاز، اعمال اصلاحات لازم و اطمینان از عملکرد آن، مدل مفهومی مورد نظر را به کار گیرند [۲۸].

پیشینه تحقیق

کبیری (۱۳۸۸) مدل‌های کاربردی یافته‌های پژوهشی و نقش آن‌ها در مدیریت پژوهشی را بررسی کرده است [۹]. بندریان و همکاران (۱۳۹۱) مدل‌های مدیریت راهبردی پژوهش و فناوری در سازمان‌های پژوهش و فناوری را بررسی کرده‌اند [۲۵]. همچنین، بندریان و همکاران (۱۳۹۲) در پژوهشی به تبیین لزوم توسعه الگوهای مدیریت راهبردی پژوهش و فناوری پرداخته‌اند [۲۸]. فتاحی و همکاران (۱۳۹۵) طی پژوهشی،

سازمان‌های پژوهشی معمولاً با فقدان یک مدل عملیاتی و اجرایی و همچنین، تفسیر مدل‌های مفهومی با نیازهای خاص خود مواجه هستند؛ این باعث می‌شود در فرایند مسئله‌یابی دچار مشکلاتی شوند و در عرضه تئوری و اجرا به یک خلأ برسند [۱۸]. فعالیت‌های مدیریت دانش سازمانی در ابتدای امر، با چالش‌هایی مواجه است؛ بنابراین، سازمان برای دستیابی به اهداف خویش، باید این فعالیت‌ها را در جهت

از نظرات آن‌ها استفاده شده است. درخور یادآوری است به دلیل اشباع نظری و تکرار مطالب قبل توسط افراد، به مصاحبه با ۱۲ نفر اکتفا شده است. سمت هر یک از جامعه آماری پژوهش، به این ترتیب است: مدیر مطالعات و برنامه‌ریزی معماری، شهرسازی مرکز مطالعات، معاونت مطالعات و برنامه‌ریزی امور زیرساخت و طرح‌ها در مرکز مطالعات، معاونت پشتیبانی و منابع انسانی مرکز مطالعات، رئیس اداره تشکیلات و بهبود روش‌ها در شهرداری منطقه ۴ تهران، مجری پروژه در مرکز مطالعات، کارشناس مرکز مطالعات، کارشناس مدیریت مطالعات و برنامه‌ریزی امور مناطق مرکز مطالعات، کارشناس مدیریت مطالعات و برنامه‌ریزی امور مناطق مرکز مطالعات، مدیریت مطالعات و برنامه‌ریزی امور مناطق مرکز مطالعات، معاون برنامه‌ریزی و توسعه منطقه ۴ شهرداری تهران، مدیر مطالعات و برنامه‌ریزی امور فنی و عمرانی، استانداردها و امور بحران مرکز مطالعات شهرداری تهران، مدیر مطالعات خدمات شهری مرکز مطالعات. از مصاحبه‌شوندگان خواسته شده است تا شیوه‌نامه‌ها، نظام‌نامه‌ها، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مرکز مطالعات را از نظر شاخص‌هایی مانند حق‌مداری عام، فرگیری و شمول، در نظر داشتن مصالح فرد و جامعه (شهرداری و مرکز مطالعات)، برخورداری از ضمانت اجرایی، الزام‌آور بودن، امری بودن، علنی بودن، شفافیت و واضح بودن، مفید قطعیت بودن، معطوف به آینده بودن، مصوب مرجع ذی‌صلاح بودن، پاسخ‌گویی به نیازهای جامعه (شهرداری و مرکز مطالعات)، منعکس‌کننده بودن نظر اکثریت، تأمین‌کننده بودن منفعت مرکز مطالعات و شهرداری، منطبق با اخلاق بودن، معطوف بودن به عدالت، مستمری، کارآمدی، پیشرو بودن، انسجام متن، در نظر گرفتن قوت‌ها و ضعف‌های قوانین گذشته هنگام تدوین قوانین جدید و همخوانی داشتن ضوابط مرتبط با هم، ارزیابی، و در نهایت، مشکلات و نواقص مستندات حقوقی و همچنین توصیه‌ها و پیشنهادها خود را برای رفع آن‌ها بیان کنند. این شاخص‌ها بر اساس مبانی نظری تدوین شده و میزان مطلوبیت قوانین بر اساس آن‌ها ارزیابی و سنجیده می‌شود.

بررسی شیوه‌نامه‌ها، نظام‌نامه‌ها، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها شیوه‌نامه‌ها

در این قسمت دو شیوه‌نامه که در دو سال متوالی ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ توسط مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران مصوب و ابلاغ شده، بررسی می‌شود. شیوه‌نامه اول در رابطه با شیوه تنظیم درخواست ارائه طرح پیشنهادی است؛ که در آن، مباحث مربوط به ساختار و چارچوب RFP² و مفاهیم کلی آن مطرح شده است. شیوه‌نامه دوم در رابطه با چگونگی جمع‌آوری داده‌های میدانی است که با هدف اجرای کیفی پروژه‌های مطالعاتی و تسریع در انجام آن‌ها تدوین شده است. طبق شیوه‌نامه تنظیم درخواست ارائه طرح پیشنهادی (RFP) (۱۳۹۰) [۲۹] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، هنگامی که یک سازمان برای یک پروژه مشخص نیاز به انتخاب مجری داشته

راهبردها و برنامه عملیاتی نظام مدیریت پژوهشی در کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی را ارائه داده‌اند [۱۱]. پیران‌نژاد (۱۳۹۵) در قالب پژوهشی، به فراتحلیل پژوهش‌های مدیریت دانش در سازمان‌های دولتی ایران با نمونه آماری ۶۹ مقاله که در سال‌های ۱۳۸۵-۱۳۹۴ در کشور به چاپ رسیده‌اند، پرداخته است [۲۷]. عظیمی (۱۳۹۷) نیز به موضوع شناخت عوامل موفقیت مدیریت پژوهشی (R&D) دستگاه‌های اجرایی کشور پرداخته است [۲۶]. مقاله‌ای تحت عنوان «تبیین مدل مدیریت راهبردی پژوهش و فناوری در سازمان‌های حمایت‌کننده از پژوهش و فناوری» توسط بندریان (۱۳۹۷) انجام شده است [۱۸]. همچنین، پژوهشی تحت عنوان «ارزشیابی بلوغ مدیریت دانش شرکت برق منطقه‌ای خوزستان از منظر استراتژیک» توسط زمانی (۱۳۹۸) صورت گرفته است [۱۷]. همان‌طور که مشاهده می‌شود، مطالعات انجام‌شده در رابطه با موضوع پژوهش حاضر بیانگر این هستند که تا کنون، قوانین و مقررات مرتبط با شهرداری بررسی نشده‌اند. بنابراین، در این پژوهش به بررسی مستندات حقوقی مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران که مرتبط با شهرداری هستند، پرداخته شده است.

مواد و روش‌ها

روش تحقیق در این پژوهش، از نوع کاربردی و کیفی است. برای جمع‌آوری اطلاعات از روش‌های اسنادی و برداشت میدانی استفاده شده است. ابزار جمع‌آوری اطلاعات در روش اسنادی، کتاب‌ها و مقالات هستند و در برداشت میدانی نیز، از مصاحبه عمیق استفاده شده و روش نمونه‌گیری در مصاحبه، گلوله برفی و نوع آن نیز ساختاریافته و ترکیبی از سؤال‌های باز عمیق و طیفی لیکرت (از ۱، بسیار ضعیف تا ۵، بسیار خوب) است. این نوع مصاحبه به دلیل امکان اخذ اطلاعات بیشتر نسبت به پرسشنامه، ارجح است و به طور کلی، در مصاحبه ساختاریافته، سؤال‌های مصاحبه از قبل توسط محقق آماده شده و از متخصص خواسته می‌شود فقط به سؤال‌های مشخص شده پاسخ دهد؛ به این صورت متخصص از بحث اصلی خارج نشده و اطلاعات مورد نیاز محقق گردآوری می‌شود. در این پژوهش، برای تعیین روایی سؤال‌های مصاحبه، از روش روایی (اعتبار) صوری و روایی محتوایی استفاده شده است. روایی صوری نوعی اعتبار است که از متخصصان جامعه آماری خواسته می‌شود تا در مورد مناسب بودن سؤال‌ها نظرات خود را بیان کنند. روایی محتوایی نیز نوعی اعتبار است که معمولاً برای بررسی اجزای تشکیل‌دهنده یک ابزار اندازه‌گیری به کار برده می‌شود. در صورتی که سؤال‌های مصاحبه، ویژگی‌هایی داشته باشد که محقق قصد اندازه‌گیری آن‌ها را داشته باشد، آزمون دارای روایی و اعتبار محتوایی است. در این راستا، با استفاده از نظرات متخصصان روایی سؤال‌های مصاحبه از نظر صوری و محتوایی تأیید شد. به این ترتیب، مصاحبه‌شوندگان از بین کارشناسان و مدیران مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران و شهرداری مناطق انتخاب شده‌اند. در کل، با ۱۲ نفر از متخصصان مصاحبه شده و در روند تحقیق

به سال «نوآوری و شکوفایی» و تأکید مقام معظم رهبری در استفاده صحیح و مناسب از ظرفیت‌های علمی نخبگان در راستای توسعه علمی کشور و به منظور جلب همکاری نخبگان برای رفع نیازهای علمی و پژوهشی شهرداری تهران تدوین شده است. آیین‌نامه کمیته‌های مطالعات راهبردی مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، با توجه مأموریت‌ها و وظایف جدید مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران و به منظور منسجم شدن فعالیت این کمیته‌ها تدوین شده است. آیین‌نامه اجرایی حمایت از پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دانشجویی در حوزه مدیریت شهری - با تأکید بر شهر تهران نیز، در جهت تدوین ساختار و چارچوبی مناسب برای همکاری با دانشگاه‌ها و سایر مؤسسه‌های آموزشی و پژوهشی تهیه شده است.

آیین‌نامه تعامل با نخبگان و استعدادها برتر در شهرداری تهران (۱۳۸۷) [۳۴] مصوب کمیسیون تحقیق و توسعه شهرداری تهران، به منظور اجرای مصوبه «ایجاد سازوکار تعامل با نخبگان و استعدادها برتر در شهرداری تهران» یازدهمین جلسه کمیسیون تحقیق و توسعه و در راستای تحقق اهداف منشور علمی شهرداری تهران در ۸ ماده و ۱ تبصره، تدوین شده است. طبق آیین‌نامه کمیته‌های مطالعات راهبردی مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران (۱۳۸۷) [۳۵] مصوب کمیسیون تحقیق و توسعه شهرداری تهران، کارگروه کمیسیون تحقیق و توسعه شهرداری تهران، در راستای مأموریت‌ها و وظایف جدید مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، سازوکار جدیدی در قالب «کمیته‌های مطالعات راهبردی» در آن مرکز پیش‌بینی شده است. آیین‌نامه اجرایی حمایت از پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دانشجویی در حوزه مدیریت شهری - با تأکید بر شهر تهران (۱۳۸۷) [۳۶] مصوب کمیسیون تحقیق و توسعه شهرداری تهران، در راستای تحقق «منشور علمی شهرداری تهران»، به ساماندهی نیازهای مطالعاتی و تدوین چارچوب‌های همکاری با دانشگاه‌ها و سایر مؤسسه‌های آموزشی و پژوهشی از طریق تدوین آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی لازم در ۱۵ ماده و ۶ تبصره تدوین شده است.

دستورالعمل‌ها

از بین مقررات مطالعه‌شده، در کل، ۳۹ دستورالعمل بررسی شد؛ که در سال‌های ۱۳۸۶، ۱۳۸۸، ۱۳۸۹، ۱۳۹۰، ۱۳۹۱، ۱۳۹۲ و ۱۳۹۸ ابلاغ شده‌اند. بیشتر دستورالعمل‌ها مربوط به سال‌های ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ هستند (البته تعداد قابل توجهی، فاقد تاریخ بودند). همچنین، مصوب کمیسیون تحقیق و توسعه شهرداری تهران، کمیسیون مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران و مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران هستند. در این دستورالعمل‌ها، درباره مباحث مختلفی همچون عناوین پروژه‌ها، نشست‌های علمی- تخصصی، حق‌الزحمه داوران، فرایند انجام انواع پروژه‌ها و غیره بحث شده است. در جدول ۴ به بررسی مفاهیم و محتوای کلی این دستورالعمل‌ها پرداخته شده است.

طبق دستورالعمل اجرایی استفاده از خدمات کارشناسی در پروژه‌های مطالعاتی مشمول موضوع بند ۴ ماده ۳۱ آیین‌نامه معاملات شهرداری تهران (۱۳۸۶) [۳۷] مصوب کمیسیون مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر

باشد، برای آنکه انتخاب مناسب را انجام دهد، اسنادی را آماده می‌کند که مشخصات پروژه و فرایند مورد درخواست در اجرای آن را مشخص می‌کند. بر اساس شیوه‌نامه چگونگی جمع‌آوری داده‌های میدانی (۱۳۹۱) [۳۰] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، صحت شیوه جمع‌آوری داده‌های میدانی و مطابقت آن با موضوع و اهداف مورد نظر هر پروژه مطالعاتی، از مهم‌ترین عوامل حصول دستاوردهای کاربردی و تحقق کاربست پروژه‌ها محسوب می‌شود.

نظام‌نامه‌ها

در این قسمت سه نظام‌نامه که در سال‌های ۱۳۸۶ و ۱۳۸۸ ابلاغ شده‌اند، بررسی می‌شود. دو مورد از آن‌ها مصوب کمیسیون تحقیق و توسعه شهرداری تهران و یک مورد مصوب کمیته تبصره ۲۰ بودجه شهرداری است. موضوع نظام‌نامه مطالعاتی شهرداری تهران، تهیه و تدوین ساختار برنامه‌ریزی، اجرایی و نظارتی و همچنین، تهیه دستورالعمل‌های مربوطه و ایجاد بانک اطلاعات فعالیت‌های مطالعاتی شهرداری تهران است. شرح وظایف و تشکیلات کمیسیون تحقیق و توسعه شهرداری تهران، در راستای تبصره ۱۹ بودجه مصوب سال ۱۳۸۷ و تحقق اهداف شورای بازنگری، اصلاح و هماهنگی نظام‌های برنامه‌ریزی و اجرایی شهرداری تهران، به عنوان یکی از کمیسیون‌های تخصصی شورای یادشده به تصویب رسیده است. نظام‌نامه پژوهشی شهرداری تهران نیز، در راستای تحقق سند چشم‌انداز ۲۰ ساله و سیاست‌های کلان نظام در حوزه مدیریت شهری و تبصره ۲۰ بودجه مصوب سالیانه شهرداری تهران تهیه شده است.

نظام‌نامه مطالعاتی شهرداری تهران (۱۳۸۶) [۳۱] مصوب کمیسیون تحقیق و توسعه شهرداری تهران، در راستای تحقق سیاست‌های شورای بازنگری، اصلاح و هماهنگی نظام‌های برنامه‌ریزی و اجرایی شهرداری تهران و تبصره ۱۹ بودجه مصوب سال ۱۳۸۷ شهرداری تهران تهیه شده است. طبق شرح وظایف و تشکیلات کمیسیون تحقیق و توسعه شهرداری تهران (۱۳۸۶) [۳۲] مصوب کمیسیون تحقیق و توسعه شهرداری تهران، کمیسیون تحقیق و توسعه، یکی از کمیسیون‌های تخصصی شورای بازنگری، اصلاح و هماهنگی نظام‌های برنامه‌ریزی و اجرایی شهرداری تهران مصوب ۱۳۸۶/۶/۲۷ شورای اسلامی شهر تهران است. نظام‌نامه پژوهشی شهرداری تهران (۱۳۸۸) [۳۳] مصوب کمیته تبصره ۲۰ بودجه شهرداری، بیان می‌دارد شهرداری تهران به منظور ارتقای کیفیت تصمیم‌گیری در زمینه استراتژی‌ها و سیاست‌های مرتبط با حوزه مأموریتی خود نیازمند انجام مطالعات و پژوهش‌های هدفمند و کاربردی است.

آیین‌نامه‌ها

در این قسمت سه آیین‌نامه بررسی می‌شود که در سال ۱۳۸۷ ابلاغ شده‌اند و مصوب کمیسیون تحقیق و توسعه شهرداری تهران هستند. آیین‌نامه تعامل با نخبگان و استعدادها برتر در شهرداری تهران، با توجه

محاسبه و پرداخت حق الزحمه ناظران و بالا بردن سطح کیفی نظارت در ماده ۲ و تبصره تدوین شده است. طبق دستورالعمل تشکیل کمیته تخصصی بررسی پروژه‌های مطالعاتی (۱۳۸۹) [۴۳] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، به منظور تسهیل، سرعت‌بخشی، کارآمدی بیشتر و رفع مشکلات فعالیت‌های مرتبط با پروژه‌های پژوهشی شهرداری تهران، کمیته بررسی پروژه‌های پژوهشی در مرکز مطالعات ایجاد و دستورالعمل اجرایی آن به شماره ۱۵/۱۳۷/۹۹۵۰۱۵ در قالب ۸ ماده تدوین شده است. طبق استانداردهای برگزاری کمیته تخصصی (۱۳۸۹) [۴۴] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، پیرو دستورالعمل اجرایی کمیته تخصصی بررسی پروژه‌های پژوهشی، موضوع نامه شماره ۱۵/۹۹۵۰، مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۱ و به منظور برگزاری جلسات کمیته یادشده در شکل مطلوب، اقدام بر اساس این دستورالعمل، الزامی است. ضرورت انجام بررسی‌های اینترنتی هنگام تهیه RFP و ثبت در سیستم MBO (۱۳۸۹) [۴۵] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، به شماره ۱۳۷/۱۱۲۸۹۹۷ در تاریخ ۱۳۸۹/۱۱/۴ و با توجه به ضرورت بررسی نهایی RFP پروژه‌ها قبل از انجام فراخوان و اهمیت احاطه جامع مدیران بر کلیات موضوع مورد تحقیق و اطلاع از آخرین وضعیت آن در ایران و جهان، تدوین شده است. دستورالعمل حمایت از انجام پایان‌نامه‌های دانشجویی در شهرداری تهران (۱۳۸۹) [۴۶] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، به شماره ۱۳۷/۱۲۴۱۶۵۵/۸۹۱۰ با توجه به ضرورت حمایت از پایان‌نامه‌های دانشجویی در ۸ بند و ۴ تبصره تدوین شده است. بر اساس دستورالعمل تشکیل کارگروه تخصصی زیرمجموعه کمیته پژوهشی (۱۳۸۹) [۴۷] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، با توجه به تصویب عناوین تعدادی از کارگروه‌های تخصصی زیرمجموعه کمیته‌های پژوهشی در کمیسیون تحقیق و توسعه و فعال شدن این کارگروه‌ها، به منظور ساماندهی و هماهنگ سازی آن‌ها این دستورالعمل به شماره ۱۳۷/۱۲۴۳۱۳۸ در ۵ بند و ۱ تبصره تدوین شده است. استانداردهای بررسی پروژه‌های مطالعاتی در کمیته تخصصی (۱۳۹۰) [۴۸] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، به شماره ۳۶۳۷۳۸۳ و در تاریخ ۱۳۹۰/۲/۱۰ پیرو دستورالعمل اجرایی کمیته تخصصی بررسی پروژه‌های پژوهشی، موضوع نامه شماره ۱۵/۹۹۵۰، مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۱ و به منظور برگزاری جلسات کمیته یادشده در شکل مطلوب، تدوین شده است. دستورالعمل فرایند انجام نظارت بر پروژه‌های پژوهشی (۱۳۹۰) [۴۹] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران بیان می‌دارد با توجه به مأموریت مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، در راستای تهیه پروژه‌های مطالعاتی و پژوهشی، به منظور ارتقای سطح کیفی پروژه‌های این مرکز، فرایند نظارت این پروژه‌ها در این دستورالعمل به شماره ۱۳۷/۱۳۱۸۰۲ در ۴ بند و ۷ تبصره تدوین شده است. دستورالعمل به‌کارگیری کارشناسان متخصص و خیره‌پاره‌وقت در فعالیت‌های پژوهشی (۱۳۹۰) [۵۰] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، در راستای شیوه به‌کارگیری کارشناسان متخصص و خیره‌پاره‌وقت در فعالیت‌های پژوهشی به شماره ۱۳۷/۱۴۸۴۶۳ در ۴ بند و ۵

تهران، در تبصره ۱۹ بودجه مصوب سال ۱۳۸۷ شهرداری تهران مقرر شده است که پروژه‌ها و اعتبارات مطالعاتی شهرداری تهران پس از تصویب در کمیسیون تحقیق و توسعه شورای بازنگری، اصلاح و هماهنگی نظام‌های برنامه‌ریزی و اجرایی شهرداری تهران و طبق دستورالعمل‌هایی که از سوی مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران در این خصوص تهیه خواهد شد، اجرا و هزینه خواهند شد. دستورالعمل پیشنهاد، بررسی و تصویب پروژه‌های مطالعاتی شهرداری تهران (۱۳۸۶) [۳۸] مصوب کمیسیون تحقیق و توسعه شهرداری تهران، به شماره گزارش ۲۵۹-۸۸، امانی - پیمانی و بازنگری و اصلاح آذر ۱۳۸۸ است. دستورالعمل تنظیم و ثبت گزارش‌های پژوهشی (۱۳۸۸) [۳۹] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، به شماره گزارش ۲۵۹-۸۸، امانی - پیمانی و بازنگری و اصلاح آذر ۱۳۸۸ است. همچنین، معاونت پژوهشی مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران تهیه‌کننده آن است. دستورالعمل حاضر، در ۶ قسمت تنظیم ساختار گزارش، نگارش و ویرایش فارسی، مشخصات ظاهری گزارش، نوع و ترتیب گزارش، روش ثبت گزارش و پیوست‌ها تدوین شده است. دستورالعمل شیوه محاسبه و پرداخت حق الزحمه داوران آثار علمی (۱۳۸۸) [۴۰] مصوب کمیسیون تحقیق و توسعه شهرداری تهران بیان می‌دارد از آنجا که استفاده از خدمات کارشناسی داوری طرح‌های پژوهشی، کتاب و مقاله بیش از هر شاخصی به قابلیت و توانایی‌های تخصصی و حرفه‌ای داوران مرتبط است و حق الزحمه این‌گونه خدمات نمی‌تواند در چارچوب متداول اداری، قیمت‌گذاری، ارزیابی و پرداخت شود؛ مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران اقدام به تدوین این دستورالعمل کرده است. این دستورالعمل به شماره ۱۳۷/۸۹۴۷۷۳۸ و دارای ۳ ماده و ۱۱ تبصره است. طبق دستورالعمل فرایند انجام پروژه‌های پژوهشی (۱۳۸۹) [۴۱] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، فرایند انتخاب مجری پروژه‌های مطالعاتی با توجه به آیین‌نامه معاملاتی شهرداری تهران و تفویض صورت‌گرفته از جانب شهردار محترم تهران به رئیس مرکز موضوع نامه شماره ۱۳۷/۷۹۹۲۰۸ مورخ ۱۳۸۹/۸/۸، به صورت ترک تشریفات مناقصه و براساس این دستورالعمل که به تأیید رئیس مرکز رسیده است، انجام می‌شود. این دستورالعمل به‌چگونگی انجام انواع پروژه‌های مطالعاتی (بزرگ، متوسط و کوچک‌مقیاس)، به منظور ساماندهی و بهبود فرایند انجام پروژه‌ها در مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران می‌پردازد که دارای ۱۴ ماده و ۵۲ تبصره است. دستورالعمل شیوه محاسبه و پرداخت حق الزحمه ناظران (۱۳۸۹) [۴۲] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران بیان می‌دارد که پیرو دستورالعمل فرایند نظارت بر پروژه‌های مطالعاتی و پژوهشی مورخ ۱۳۹۰/۲/۲۱ شماره ۱۳۷/۱۳۱۸۰۲ و با توجه به اهمیت نظارت دقیق و همه‌جانبه بر روند انجام پروژه‌های مطالعاتی و پژوهشی مرکز و نقش مؤثر ناظران در این امر و به موجب اختیارات تفویض‌شده از سوی شهردار محترم تهران طی نامه شماره ۱۳۷/۷۹۹۲۰۸ مورخ ۱۳۸۹/۸/۸، چارچوب محاسبه و پرداخت حق الزحمه ناظران پروژه‌های مطالعاتی و پژوهشی با هدف ایجاد وحدت رویه در شیوه

واحدهای سازمانی مرکز مطالعات (دستورالعمل ارزیابی عملکرد واحدهای سازمانی و نیروی انسانی و تعیین میزان تحقق اهداف مرکز) (۱۳۹۰) [۵۸] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، به شماره ۱۳۷/۶۷۷۳۷۸ به منظور کسب اطمینان از تحقق اهداف و مدیریت بهینه عملکرد مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران در ۱۳ ماده و ۸ تبصره تدوین شده است. مسئولیت اجرای این دستورالعمل به عهده مدیریت طرح و برنامه و سیاست‌گذاری امور پژوهشی بوده که موظف است با همکاری معاونت‌ها و مدیریت‌های مرکز، در چارچوب قواعد و وظایف تعیین شده، دو بار در سال (پایان شهریور و اسفند هر سال)، اقدام و نتیجه ارزیابی عملکرد واحدهای سازمانی و نیروی انسانی و تعیین میزان تحقق اهداف مرکز را ارائه کنید. دستورالعمل انجام پروژه‌های مطالعاتی کوچک‌مقیاس برای مناطق (۱۳۹۰) [۵۹] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، به شماره ۱۳۷/۱۲۵۶۶۱۵، به منظور مدیریت بهینه پروژه‌های مطالعاتی مناطق شهرداری تهران و در راستای تحقق اهداف اجرای کیفی پروژه‌های مطالعاتی، تسریع در انجام آن‌ها و توسعه تعاملات داخلی و خارجی مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران در ۴ فصل و ۲۶ ماده تدوین شده است. دستورالعمل شیوه تنظیم گزارش پروژه‌های مطالعاتی (۱۳۹۱) [۶۰] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، در قالب ۶ بند به منظور یکسان‌سازی شکلی و چارچوب محتوایی گزارش پروژه‌های مطالعاتی مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران و با اصلاحات جزئی روی دستورالعمل شماره ۱۳۷/۳۶۹۶۲۳۰ مورخ ۱۳۹۱/۲/۲۰ تدوین شده است. دستورالعمل تدوین و نشر گزارش‌های علمی- تخصصی (۱۳۹۲) [۶۱] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، به منظور ساماندهی بهینه فرایند تعریف، تدوین، چاپ و توزیع گزارش‌های علمی- تخصصی در ۵ ماده و ۱۲ تبصره تدوین شده است. طبق دستورالعمل تألیف و ترجمه کتاب‌ها (۱۳۹۲) [۶۲] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، با توجه به اهمیت و جایگاه مدیریت شهری در توسعه پایدار شهری و با تأکید بر نقش آثار مکتوب در فرایند تکاملی علم و غنا بخشیدن به مطالعات تخصصی در امور شهری و با توجه به سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ و دیگر اسناد بالادستی همچون منشور علمی و نظام‌نامه پژوهشی شهرداری تهران، دستورالعمل اجرایی تألیف و ترجمه مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران به شماره ۱۳۷/۵۶۸۶۲۵ با هدف انسجام بخشی و اولویت‌بندی به روند تولید و نشر علم و نتایج مطالعات و پژوهش در حوزه مدیریت شهری و تأمین نیاز علاقه‌مندان و صاحب نظران و فعالان این عرصه در ۷ ماده و ۶ تبصره تدوین شده است. دستورالعمل تألیف و ترجمه کتاب‌ها (۱۳۹۲) [۶۳] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، به شماره ۱۳۷/۵۶۸۶۲۵ در تاریخ ۱۳۹۲/۵/۲۳ به پیوست دستورالعمل «تألیف و ترجمه» به انضمام جدول تعرفه حق‌الزحمه‌های تألیف/ تدوین، ترجمه و ویراستاری؛ به منظور اجرا تدوین شده است. دستورالعمل تنظیم برنامه سالانه (۱۳۹۲) [۶۴] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، به شماره ۱۳۷/۵۶۸۵۹۶ در تاریخ ۱۳۹۲/۵/۲۳ در راستای تحقق چشم‌انداز مرکز و به منظور تنظیم بهینه و هدفمند

تبصره تدوین شده است. دستورالعمل تمرکز منابع اطلاعاتی در مرکز اسناد (۱۳۹۰) [۵۱] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، به شماره ۱۳۷/۱۷۸۶۰۷ به منظور جمع‌آوری و حفظ اسناد، تولیدات و انتشارات مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران و فراهم آوردن شرایط و امکانات مناسب برای دسترسی به موارد یادشده در کتابخانه فیزیکی، الکترونیکی و مرکز اسناد در ۴ ماده و ۱۴ تبصره تدوین شده است. طبق دستورالعمل چگونگی محاسبه و پرداخت حق‌الزحمه ناظران (۱۳۹۰) [۵۲] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، پیرو دستورالعمل فرایند نظارت بر پروژه‌های مطالعاتی و پژوهشی مورخ ۱۳۹۰/۲/۲۱ شماره ۱۳۷/۱۳۱۸۰۲ و با توجه به اهمیت نظارت دقیق و همه‌جانبه بر روند انجام پروژه‌های مطالعاتی و پژوهشی مرکز و نقش مؤثر ناظران در این امر، این دستورالعمل به شماره ۱۳۷/۲۳۵۵۵۵ با هدف ایجاد وحدت رویه در شیوه محاسبه و پرداخت حق‌الزحمه ناظران و بالا بردن سطح کیفی نظارت در ۴ بند و ۳ تبصره تدوین شده است. موافقت‌نامه و شرایط عمومی قراردادهای پژوهشی (۱۳۹۰) [۵۳] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، به شماره ۱۳۷/۲۳۵۱۹۹ در قالب ۳۲ ماده و ۱ تبصره در تاریخ ۱۳۹۰/۳/۷ تدوین شده است. دستورالعمل فرایند انجام پروژه‌های پژوهشی (بزرگ‌مقیاس) (۱۳۹۰) [۵۴] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، به شماره ۱۳۷/۴۸۲۲۶۴ در ۵ ماده و ۵۴ تبصره به چگونگی انجام انواع پروژه‌های مطالعاتی، به منظور ساماندهی و بهبود فرایند انجام آن پروژه‌ها در مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران می‌پردازد که به طور اخص اقدامی ذیل هدف اصلی مرکز، تحت عنوان اجرای کیفی پروژه‌های مطالعاتی و تسریع در انجام آن‌ها به شمار می‌آید. دستورالعمل ارزیابی پروپوزال‌های دریافتی و انتخاب مجری (۱۳۹۰) [۵۵] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران که بیان می‌دارد فرایند انتخاب مجری با توجه به آیین‌نامه معاملاتی شهرداری تهران و تفویض صورت‌گرفته از جانب شهردار محترم تهران به رئیس مرکز موضوع نامه شماره ۸۹۱۰/۷۹۹۲۰۸ مورخ ۱۳۸۹/۸/۸ بر اساس فرایند ترک تشریفات مناقصه، انجام می‌شود. دستورالعمل برگزاری نشست‌های علمی- تخصصی (۱۳۹۰) [۵۶] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، به شماره ۱۳۷/۶۲۸۶۱۲ برای تحقق هدف توسعه تعاملات داخلی و خارجی مرکز و به منظور مدیریت بهینه نشست‌های علمی- تخصصی مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، در چهار فصل و در ۲۷ ماده و ۱۹ تبصره تدوین شده است. بر اساس دستورالعمل چگونگی تشویق و تنبیه کارکنان مرکز بر اساس نتایج ارزیابی (۱۳۹۰) [۵۷] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، با توجه به دستورالعمل «ارزیابی عملکرد واحدهای سازمانی و نیروی انسانی و تعیین میزان تحقق اهداف مرکز» به شماره ۱۳۷/۶۷۷۳۷۸ مورخ ۱۳۹۰/۶/۲۲، به منظور ارتقای پویایی سازمان، تعیین رابطه مشخص میان تلاش‌ها، عملکردها، آثار ناشی از نتایج عملکردی و پاداش سازمانی، شیوه پرداخت پاداش و نیز مواجهه با واحدهایی که از عملکرد ضعیفی برخوردارند، این دستورالعمل به شماره ۱۳۷/۹۲۵۹۱۱ در ۴ ماده تدوین شده است. دستورالعمل ارزیابی عملکرد

مجموعه پروژه‌ها و اقدامات در هر سال، چارچوب تنظیم برنامه سالانه مرکز در ۲۶ ماده و ۴ تبصره تدوین شده است. دستورالعمل تشکیل شورای پژوهش و نوآوری در مناطق ۲۲ گانه (۱۳۹۸) [۶۵] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، معاون هماهنگی و امور مناطق، در راستای تحقق نظام‌نامه پژوهش شهرداری تهران (ابلاغی شهردار تهران به شماره ۸۸۱۰/۳۵۱۰۳۲ مورخ ۱۳/۰۵/۱۳۸۸) و در اجرای ماده ۳۷ دستورالعمل اجرایی بودجه سال ۱۳۹۸ و ردیف یکم از مصوبه سومین جلسه کمیته پژوهشی امور مناطق شهرداری تهران به شماره ۱۳۷/۳۶۸۰۲۲ مورخ ۱۳۹۸/۰۴/۱۰، ابلاغ می‌شود که دارای ۲ ماده و ۹ تبصره است. ماده اول به هدف و دامنه کاربرد و ماده دوم به ارکان (کمیته پژوهشی امور مناطق، شورای پژوهش و نوآوری منطقه، دبیرخانه پژوهش و نوآوری منطقه) می‌پردازد. دستورالعمل حمایت از انجام پایان‌نامه‌های دانشجویی در شهرداری تهران [۶۶] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، در راستای حمایت از پایان‌نامه‌های دانشجویان در ۵ ماده و ۷ تبصره تدوین شده است. دستورالعمل حمایت از تألیف، ترجمه و چاپ کتاب [۶۷] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، با هدف انسجام‌بخشی و اولویت‌بندی به روند تولید و نشر علم و نتایج مطالعات و پژوهش در حوزه مدیریت شهری و تأمین نیاز علاقه‌مندان و صاحب‌نظران و فعالان این عرصه در ۷ ماده و ۹ تبصره تدوین شده است. دستورالعمل برگزاری نشست‌های علمی- تخصصی [۶۸] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، برای تحقق هدف توسعه تعاملات داخلی و خارجی مرکز و به منظور مدیریت بهینه نشست‌های علمی- تخصصی مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران در ۴ ماده و ۹ تبصره تدوین شده است. طبق دستورالعمل شیوه محاسبه و پرداخت حق الزحمه داوران آثار علمی [۶۹] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، از آنجا که استفاده از خدمات کارشناسی داوری طرح‌های پژوهشی، کتاب و مقاله بیش از هر شاخصی به قابلیت و توانایی‌های تخصصی و حرفه‌ای داوران مرتبط است و حق الزحمه این‌گونه خدمات نمی‌تواند در چارچوب متداول اداری، قیمت‌گذاری، ارزیابی و پرداخت شود؛ مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران اقدام به تدوین دستورالعمل شیوه محاسبه و پرداخت حق الزحمه خدمات کارشناسی داوری آثار علمی در ۲ ماده و ۱۱ تبصره تدوین شده است. دستورالعمل تمرکز منابع اطلاعاتی در مرکز اسناد [۷۰] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، به منظور جمع‌آوری و حفظ اسناد، تولیدات و انتشارات مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران و فراهم آوردن شرایط و امکانات مناسب برای دسترسی به موارد یادشده در کتابخانه فیزیکی، الکترونیکی و مرکز اسناد در ۴ ماده و ۷ تبصره تدوین شده است. دستورالعمل چگونگی پرداخت حق‌الجلسات کارشناسی علمی و پژوهشی [۷۱] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، به منظور اصلاح شیوه تعیین و پرداخت حق‌الجلسات کارشناسی علمی و پژوهشی در ۵ ماده و ۵ تبصره تدوین شده است. دستورالعمل پیشنهاد عنوان پروژه‌های پژوهشی [۷۲] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، در راستای شیوه پیشنهاد عنوان برای

پروژه‌های پژوهشی در قالب ۶ بند تدوین شده است. دستورالعمل تدوین و نشر گزارش‌های علمی- تخصصی [۷۳] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران بیان می‌دارد به منظور تسریع در انجام امور مرتبط با تهیه گزارش‌های علمی- تخصصی و دقت هر چه بیشتر در رصد فعالیت‌های مرتبط با تدوین، چاپ و توزیع گزارش‌های علمی- تخصصی، این دستورالعمل در ۵ ماده و ۱۷ تبصره ابلاغ و کلیه دستورالعمل‌های پیشین از تاریخ این بخشنامه کان لم یکن تلقی می‌شود. طبق دستورالعمل به‌کارگیری کارشناسان متخصص و خبره در فعالیت‌های پژوهشی [۷۴] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، به منظور پیشبرد اهداف مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران و فراهم کردن زمینه انجام وظایف و فعالیت‌های پژوهشی در چارچوب برنامه عملیاتی سالیانه مرکز، هریک از مدیریت‌ها می‌توانند در چارچوب این دستورالعمل نسبت به بهره‌گیری از خدمات پژوهشی و مطالعاتی کارشناسان متخصص و خبره برای تهیه گزارش‌های علمی- تخصصی و شرح خدمات پروژه‌های مطالعاتی اقدام کنند. وظایف «ناظر علمی» پروژه‌های مطالعاتی- پژوهشی [۷۵] مصوب مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، در ۴ بند به منظور انتخاب ناظران علمی پروژه‌ها، معاونت‌های ذی‌ربط مرکز نسبت به بررسی سوابق افراد واجد شرایط تحصیلی، تجربی و تخصصی، اقدام می‌کنند. ناظر علمی پروژه‌ها با پیشنهاد معاونت ذی‌ربط و تأیید رئیس مرکز انتخاب می‌شود. بدیهی است پس از راه‌اندازی و بارگذاری بانک اطلاعات پژوهشگران مرکز، انتخاب ناظر علمی از میان افراد ذی‌صلاح آن بانک انجام خواهد شد.

یافته‌ها

همان‌طور که در روش تحقیق ذکر شد، برای بررسی میزان مطلوبیت مستندات حقوقی مرتبط با مطالعات و پژوهش در شهرداری تهران، از ابزار مصاحبه عمیق استفاده شده است. ابتدا، متخصصان در رابطه با ۲۲ شاخص مطلوبیت قوانین، نظرات خود را بیان کردند و در بخش بعدی سؤال‌ها، به مشکلات و اولویت‌بندی آن‌ها و توصیه‌ها و پیشنهادها برای برطرف شدن این مسائل پرداختند که در این بخش به نتایج حاصل از این مصاحبه‌ها و موارد یادشده در آن‌ها پرداخته می‌شود. نتایج بخش اول سؤال‌ها به شرح جدول ۱ است:

با توجه به جدول یادشده، ۵ شاخص در نظر داشتن مصالح فرد و جامعه (شهرداری و مرکز مطالعات) با میانگین ۴/۲۵، علنی بودن با میانگین ۴/۱۷، منطبق بودن با اخلاق با میانگین ۴/۰۸، شفافیت و واضح بودن و تأمین‌کننده بودن منفعت مرکز مطالعات و شهرداری با میانگین ۴، بیشترین مطلوبیت و ۶ شاخص معطوف به آینده بودن، پاسخ‌گویی به نیازهای جامعه (شهرداری و مرکز مطالعات) و پیشرو بودن با میانگین ۳، الزام‌آور بودن، منعکس‌کننده بودن نظر اکثریت و انسجام متن با میانگین ۳/۰۸ کمترین مطلوبیت را از نظر متخصصان دارند. در این قسمت نیز به بخش دوم سؤال‌ها پرداخته می‌شود:

- مشکلات بیان‌شده از طرف متخصصان برای مستندات حقوقی مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران:

بررسی میزان مطلوبیت مستندات حقوقی مرتبط با پژوهش در شهرداری تهران

جدول ۱. ارزیابی شاخص‌های مطلوبیت مستندات حقوقی مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران از دیدگاه متخصصان

ردیف	شاخص	میانگین	میان	انحراف معیار	واریانس
۱	حق‌مداری عام	۳.۷۵	۴	۰.۷۲	۰.۵۲
۲	فراگیری و شمول	۳.۸۲	۴	۰.۳۹	۰.۱۵
۳	در نظر داشتن مصالح فرد و جامعه (شهرداری و مرکز مطالعات)	۴.۲۵	۴	۰.۶	۰.۳۵
۴	برخورداری از ضمانت اجرایی	۳.۳۳	۳	۰.۹۴	۰.۸۹
۵	الزام‌آور بودن	۳.۰۸	۳	۰.۲۸	۰.۰۸
۶	امری بودن	۳.۵	۴	۰.۸۷	۰.۷۵
۷	علنی بودن	۴.۱۷	۵	۱.۰۷	۱.۱۴
۸	شفافیت و واضح بودن	۴	۴	۰.۷۱	۰.۵
۹	مفید قطعیت بودن	۳.۱۷	۳	۰.۹۹	۰.۹۷
۱۰	معطوف به آینده بودن	۳	۳	۰.۷۱	۰.۵
۱۱	مصوب مرجع ذی‌صلاح بودن	۳.۶۷	۴	۰.۷۵	۰.۵۶
۱۲	پاسخ‌گویی به نیازهای جامعه (شهرداری و مرکز مطالعات)	۳	۳	۰.۸۲	۰.۶۷
۱۳	منعکس‌کننده بودن نظر اکثریت	۳.۰۸	۳	۰.۹۵	۰.۹۱
۱۴	تأمین‌کننده بودن منفعت مرکز مطالعات و شهرداری	۴	۴	۰.۴۱	۰.۱۷
۱۵	منطبق بودن با اخلاق	۴.۰۸	۴	۰.۴۹	۰.۲۴
۱۶	معطوف بودن به عدالت	۳.۹۲	۴	۰.۴۹	۰.۲۴
۱۷	مستمری	۳.۲۵	۳	۰.۴۳	۰.۱۹
۱۸	کارامدی	۳.۲۵	۳	۰.۴۳	۰.۱۹
۱۹	پیشرو بودن	۳	۳	۰.۹۱	۰.۸۳
۲۰	انسجام متن	۳.۰۸	۳	۰.۶۴	۰.۴۱
۲۱	در نظر گرفتن قوت‌ها و ضعف‌های قوانین گذشته هنگام تدوین قوانین جدید	۳.۲۵	۳	۰.۴۳	۰.۱۹
۲۲	همخوانی داشتن ضوابط مرتبط با هم	۳.۳۳	۳	۰.۴۷	۰.۲۲

- توصیه‌ها و پیشنهادهای مطرح‌شده از طرف متخصصان برای برطرف شدن مشکلات مستندات حقوقی مرکز مطالعات: برای رفع مشکلات قوانین، پیشنهاد شده است شرح وظایف، متناسب با میزان پتانسیل در اختیار مدیریت‌های مرکز و همچنین، به صورت مشخص و لاینی‌تغیر تعریف شود، سازوکاری برای اعتقاد به پژوهش و فرایندی یکپارچه در مناطق به منظور جاری‌سازی مسیر تحقیق و توسعه ایجاد شود، قوانینی برای الزام مجریان به تدوین پروژه‌های کاربست‌محور تعریف شود و در صورت مقصر بودن مجری یا هر یک از طرفین قرارداد یعنی ناظر یا کارفرما الزام به پاسخ‌گویی وجود داشته باشد و یا قوانین تنبیهی به وجود بیاید و به جای تأکید بر پایین بودن سطح قیمت پروژه‌ها تأکید ویژه بر کیفیت بالا و کاربست‌محور بودن آن‌ها کرد.

بحث و نتیجه‌گیری

با توجه به محتوای هر یک از شیوه‌نامه‌ها، نظام‌نامه‌ها، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها که به آن‌ها پرداخته شد، می‌توان گفت که ساختار

به غیر از موارد اشاره‌شده در سؤال‌های قبلی از جمله حق‌مداری عام، فراگیری و شمول و... متخصصان به دو مورد نبود ضمانت اجرایی و پیگیری ضعیف در مناطق شهرداری تهران اشاره کردند.

- اولویت‌بندی مشکلات و نواقص مستندات حقوقی مرکز مطالعات از نظر متخصصان:

در رابطه با اولویت‌بندی مشکلات و نواقص، تغییرات مداوم شرح وظایف مرکز و ورود مداوم پروژه‌های خارج از چارچوب نظام جاری طرح پروژه‌ها به مرکز، دست‌وپاگیر قلمداد کردن قوانین توسط واحدهای اجرایی و عدم اجرای آن‌ها به همین دلیل، واضح نبودن برخی از بندها و تبصره‌ها، تکراری بودن و همپوشانی داشتن برخی از قوانین، نادیده گرفته شدن بخش مهم کاربست پروژه، متضرر شدن مرکز مطالعات به جای مجریان در مواقع فسخ قرارداد (در حالی که به نظر می‌رسد باید برعکس باشد)، پایین بودن ضمانت اجرایی پروژه‌ها و عدم پاسخ‌گویی مجریان در این خصوص و افت کیفیت پروژه‌ها گاهی به علت قیمت پروژه‌ها اشاره شده است.

(کمیته علمی)، ترکیب اعضای کمیته علمی آورده شده، ولی در بخش شرح وظایف، فقط به صورت کلی اشاره‌ای به آن‌ها شده است، بدون اینکه وظیفه هر یک از اعضا مشخص شود و در ماده ۶ (دفتر)، به وظایف دفتر به صورت کلی اشاره شده است؛ در ماده ۲ (وظایف کمیته کارشناسی) دستورالعمل اجرایی استفاده از خدمات کارشناسی در پروژه‌های مطالعاتی مشمول موضوع بند ۴ ماده ۳۱ آیین‌نامه معاملات شهرداری تهران، به وظایف کمیته به صورت کلی اشاره شده است؛ در دستورالعمل پیشنهاد، بررسی و تصویب پروژه‌های مطالعاتی شهرداری تهران، اشاره‌ای به ماده هشتم نشده است؛ در ماده ۲ (وظایف) دستورالعمل تشکیل کمیته تخصصی بررسی پروژه‌های مطالعاتی، به وظایف کلی کمیته پرداخته شده بدون اینکه وظایف دقیق هر یک از اعضای کمیته معین شود و در ماده ۸ (زمان برگزاری)، به زمان (روز و ساعت) تشکیل جلسات اشاره‌ای نشده است؛ در ماده ۴ (ارکان) دستورالعمل حمایت از انجام پایان‌نامه‌های دانشجویی در شهرداری تهران، به وظایف کلی کمیته پرداخته شده، بدون اینکه وظایف دقیق هر یک از اعضای کمیته معین شود؛ در دستورالعمل ارزیابی پروپوزال‌های دریافتی و انتخاب مجری، بدون اینکه توضیحی داده شود، به بخشی از تبصره ۱۳ اشاره شده که مشخص نیست این تبصره مربوط به کدام یک از موارد دستورالعمل‌هاست. در دستورالعمل انجام پروژه‌های مطالعاتی کوچک مقیاس برای مناطق، در ماده سوم به اعضای کمیته تخصصی و در موارد بعدی به وظایف هر یک از اعضا به صورت پراکنده پرداخته شده است. بهتر بود وظایف هر یک از معاونت‌ها به صورت جداگانه و شفاف‌تری مشخص شود؛ در دستورالعمل تنظیم برنامه سالانه، وظایف اعضا به صورت پراکنده هستند. بهتر بود وظایف هر یک به صورت جداگانه و شفاف‌تری مشخص شود و در نهایت، در دستورالعمل چگونگی پرداخت حق الجلسات کارشناسی علمی و پژوهشی، اشاره‌ای به ماده چهارم نشده است. علاوه بر موارد یادشده و همچنین، با توجه به جدول ۴، دستورالعمل‌هایی با عناوین مشابه مشاهده شدند؛ به عنوان مثال، دستورالعمل شیوه محاسبه و پرداخت حق الزحمه داوران آثار علمی، دو بار تکرار شده است که نهاد تصویب‌کننده در هر یک متفاوت است. (کمیسیون تحقیق و توسعه شهرداری تهران و مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران)؛ دستورالعمل شیوه محاسبه و پرداخت حق الزحمه ناظران با مطالب مشابه دو بار تکرار شده است؛ اما یک بار در قالب ۴ بند و بار دیگر در قالب ۲ ماده؛ دستورالعمل حمایت از انجام پایان‌نامه‌های دانشجویی در شهرداری تهران با مطالب مشابه، دو بار تکرار شده است؛ اما در یکی از آن‌ها، مباحث تشریح فرایند اجرایی، شیوه اختصاص مبلغ کمک و عقد قرارداد اضافه شده است؛ دستورالعمل به‌کارگیری کارشناسان متخصص و خبره پاره‌وقت در فعالیت‌های پژوهشی با مباحث شیوه استفاده مدیریت‌های مرکز از خدمات پژوهشی و مطالعاتی کارشناسان متخصص و خبره پاره‌وقت، شرایط به‌کارگیری و میزان حق الزحمه کارشناسان متخصص و خبره پاره‌وقت، شیوه محول کردن فعالیت به کارشناسان متخصص و خبره پاره‌وقت، فرم‌های اعلام نیاز ارائه و کارکرد ماهیانه کارشناسان و دستورالعمل به‌کارگیری کارشناسان

کلی بیشتر مقررات به این صورت است که ابتدا مفاهیم کلی همانند تعاریف، اهداف، ارکان و اعضا و وظایف آن‌ها را دربرگرفته و به‌تدریج مباحث خاص‌تر و متناسب با موضوع هر یک، مطرح شده است که موارد و تبصره‌هایی را به خود اختصاص می‌دهند. بررسی این مقررات نشان می‌دهد در متن برخی از آن‌ها اشکالاتی وجود دارد که به آن‌ها اشاره می‌شود؛ در ماده ۳ (وظایف کمیسیون) شرح وظایف و تشکیلات کمیسیون تحقیق و توسعه شهرداری تهران، وظایف کلی کمیسیون آمده ولی اینکه هر یک از آن‌ها در حیطه کاری کدام یک از اعضا است، مشخص نشده و مجهول است؛ در ماده ۸ (معاونت‌ها / سازمان‌ها و مراکز تابعه شهرداری) نظام‌نامه پژوهشی شهرداری تهران، به معاونت‌ها، سازمان‌ها و مراکز تابعه شهرداری به صورت جزئی و دقیق اشاره‌ای نشده و فقط به نقش و وظیفه کلی آن‌ها پرداخته شده است. در ماده ۹ (عناوین کمیته‌های پژوهشی)، فقط اشاره‌ای به عناوین کمیته‌ها شده، ولی به ترکیب اعضا و شرح وظایف هر یک پرداخته نشده است و در ماده ۱۱ (وظایف کمیته‌های پژوهشی موضوعی)، وظایف کمیته‌ها به صورت کلی پرداخته شده، ولی اینکه هر یک از آن‌ها در حیطه کاری چه عضوی است، مجهول مانده است؛ در ماده ۲ (هدف) آیین‌نامه تعامل با نخبگان و استعدادهای برتر در شهرداری تهران، فقط اشاره‌ای به هدف کلی شده و وارد اهداف جزئی‌تر نشده است. در ماده ۴ (کمیته امور نخبگان و ترکیب اعضای آن)، فقط اعضای کمیته نام‌برده شده، ولی به وظیفه دقیق هر یک از آن‌ها پرداخته نشده است و در ماده ۵ (وظیفه کمیته امور نخبگان)، وظایف کلی کمیته آمده، ولی اینکه هر یک از آن‌ها در حیطه کاری کدام یک از اعضا است، مشخص نشده و مجهول است؛ در ماده ۲ (هدف) آیین‌نامه کمیته‌های مطالعات راهبردی مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، فقط هدف کلی از ایجاد کمیته‌های مطالعات راهبردی را آورده و اشاره به اهداف جزئی‌تر نشده است. در ماده ۳ (وظایف)، وظایف کلی کمیته‌ها آمده، ولی اینکه هر یک از آن‌ها در حیطه کاری کدام یک از اعضا است، مشخص نشده و مجهول است. در ماده ۴ (عناوین کمیته‌ها)، فقط اشاره‌ای به عناوین کمیته‌ها شده، ولی به ترکیب اعضا و شرح وظایف هر یک پرداخته نشده است. در ماده ۱۰ (شیوه تشکیل جلسات)، به زمان (روز و ساعت) تشکیل جلسات اشاره‌ای نشده است و در ماده ۱۱ (مصوبات کمیته‌ها)، به موضوع اصلی یعنی مصوبات کمیته پرداخته نشده؛ به عبارتی به این مورد که کدام دستورالعمل یا قانونی مورد تصویب این کمیته‌ها قرار می‌گیرد، اشاره‌ای نشده و فقط چگونگی رسمیت یافتن مصوبات کمیته‌ها آورده شده است؛ در ماده ۲ (هدف) آیین‌نامه اجرایی حمایت از پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دانشجویی در حوزه مدیریت شهری - با تأکید بر شهر تهران، فقط هدف کلی را آورده و اشاره به اهداف جزئی‌تر نشده است. در ماده ۳ (وظایف)، به موضوع اصلی یعنی وظایف اعضا پرداخته نشده و فقط اسامی اعضا آورده شده، ولی به وظیفه دقیق هر یک از اعضا اشاره‌ای نشده است. در ماده ۴ (کمیته سیاست‌گذاری)، ترکیب اعضای کمیته سیاست‌گذاری آورده شده، ولی در بخش شرح وظایف، فقط به صورت کلی اشاره‌ای به آن‌ها شده است، بدون اینکه وظیفه هر یک از اعضا مشخص شود. در ماده ۵

- به انسجام مطالب هنگام تدوین قوانین توجه شود؛
 - ایجاد چارچوبی منظم برای ارتباط هماهنگ سازمان‌ها و نهادهای مختلف شهری در جهت مقابله با چالش جزیره‌ای بودن اقدامات دستگاه‌های اجرایی و همچنین، همخوانی داشتن و هماهنگ بودن ضوابط؛
 - نیازهای واقعی شهرداری و مرکز مطالعات شناسایی شوند و تدوین قوانین و دستورالعمل‌ها با در نظر گرفتن نیازهای جدید مطرح‌شده باشند؛
 - قوت‌ها و ضعف‌های قوانین گذشته در حین تدوین قوانین جدید در نظر گرفته شود؛
 - به مصالح شهرداری و مرکز مطالعات هنگام تدوین ضوابط و قوانین توجه شود؛
 - در تدوین ضوابط، به برخورداری هر یک از عوامل اجرایی و مرتبط سازمان از حقوق و تکالیف متعادل توجه شود؛
 - به برخورداری ضوابط و قوانین از فراگیری و شمول، معطوف به آینده بودن آن‌ها، مصوب مرجع ذیصلاح بودن، منعکس کردن نظر شهرداری و مرکز مطالعات، انطباق قوانین با اخلاق و عدالت، مستمری و کارآمدی توجه کافی شود؛
 - قوانین برای کارشناسان و عوامل اجرایی سازمان قابل دسترس و شناسایی باشند؛
 - بخش‌های مختلف سازمان و عملکرد آن‌ها توسط قواعد و مقررات حاکم در حد امکان مشخص شوند؛
 - بهتر است قوانین طوری طراحی شوند که قابلیت تأمین منافع مرکز مطالعات و شهرداری را داشته باشند؛
 - در راستای پیشرو بودن قوانین، به ارائه راه حل‌ها و تدوین ضوابط برای آن‌ها پیش از اینکه مسئله‌ای حادث شود توجه شود.
 در راستای پاسخ به سؤال پژوهش همان‌طور که پیش‌تر هم ذکر شد، شاخص‌های در نظر داشتن مصالح فرد و جامعه (شهرداری و مرکز مطالعات)، علنی بودن، منطبق بودن با اخلاق، شفافیت و واضح بودن و تأمین‌کننده بودن منفعت مرکز مطالعات و شهرداری بیشترین مطلوبیت و شاخص‌های معطوف به آینده بودن، پاسخ‌گویی به نیازهای جامعه (شهرداری و مرکز مطالعات)، پیشرو بودن، الزام‌آور بودن، منعکس‌کننده بودن نظر اکثریت و انسجام متن کمترین مطلوبیت را از نظر متخصصان دارند. در رابطه با مهم‌ترین محدودیت‌های موجود در روند پژوهش می‌توان به عدم دسترسی به افراد مد نظر برای انجام مصاحبه عمیق و در نتیجه، زمان‌بر بودن جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات و همچنین، کمبود منابع کتابخانه‌ای و در کل، پیشینه پژوهش و مبانی نظری در رابطه با موضوع پژوهش و مسائلی از این دست اشاره کرد. برای انجام بررسی‌های عمیق‌تر در این حوزه توصیه می‌شود در پژوهش‌های آتی به موضوعاتی مانند آسیب‌شناسی و تحلیل محتوای قوانین و بررسی خلأهای قانونی برای برطرف کردن مشکلات پژوهش در شهرداری، بررسی رابطه بین سازمان‌های زیرمجموعه شهرداری در زمینه پژوهش و تدوین قوانین در سطح بالاتر از مرکز مطالعات برای مرتبط کردن سازمان‌های مرتبط شهرداری به یکدیگر پرداخته شود.

متخصص و خبره در فعالیت‌های پژوهشی با مباحث شیوه بهره‌گیری از خدمات پژوهشی و مطالعاتی کارشناسان متخصص و خبره برای تهیه گزارش‌های علمی- تخصصی و شرح خدمات پروژه‌های مطالعاتی توسط مدیریت‌ها، آنالیز قیمت برای تعیین مبلغ پروژه آمده است؛ دستورالعمل برگزاری نشست‌های علمی- تخصصی، دو بار تکرار شده است؛ اما در یکی از آن‌ها، وظایف معاونت‌ها دقیق‌تر و شفاف‌تر بیان شده است؛ دستورالعمل تمرکز منابع اطلاعاتی در مرکز اسناد، با مطالب مشابه دو بار تکرار شده است؛ دستورالعمل تدوین و نشر گزارش‌های علمی- تخصصی با همین عنوان دو بار تکرار شده است که در یکی از آن‌ها به مباحث اهداف تدوین گزارش‌های علمی- تخصصی، تعاریف، بررسی چارچوب مفهومی گزارش‌ها، لزوم پاسخ‌گویی واحدهای سازمانی نسبت به مسئولیت واگذار شده، فرایند تعیین عنوان؛ تهیه و تأیید فرم معرفی گزارش؛ تهیه محتوا؛ داوری؛ چاپ؛ نشر و توزیع و بررسی بازخورها و در دیگری به مباحث اهداف، تعاریف، کمیته بررسی گزارش‌های علمی و تخصصی، فرایند انجام کار پرداخته شده است. همچنین، دستورالعمل تدوین گزارش‌های علمی- تخصصی با مباحث تکراری اهداف تدوین گزارش‌های علمی- تخصصی، تعاریف، بررسی چارچوب مفهومی گزارش‌ها، لزوم پاسخ‌گویی واحدهای سازمانی نسبت به مسئولیت واگذار شده، فرایند تعیین عنوان؛ تهیه و تأیید فرم معرفی گزارش؛ تهیه محتوا؛ داوری؛ چاپ؛ نشر و توزیع و بررسی بازخورها آمده است؛ دستورالعمل تألیف و ترجمه کتاب‌ها، یک بار با مباحث تعاریف، اهداف، ارکان، وظایف کمیته، وظایف دبیرخانه، وظایف مدیریت‌ها و معاونت‌ها و تصویب و بار دیگر با مباحث مسئولیت اجرای دستورالعمل و شیوه کسب اطمینان از حسن اجرای دستورالعمل، دو بار تکرار شده است.

پیشنهادها

در مجموع، با توجه به ضوابط و مقررات موجود، می‌توان گفت که متن شیوه‌نامه‌ها، نظام‌نامه‌ها، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های بررسی‌شده، گاه دارای نواقص و اشکالاتی است. عمده چالش‌های موجود شامل برخی از نواقص رایج در متن این مقررات، نامشخص بودن نهادهای خطاب قانون، مجری قانون، نهاد تصویب‌کننده قانون (که این مورد در بررسی مقررات، مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران در نظر گرفته شد)، مشخص نشدن وظایف دقیق هر یک از کنشگران، تاریخ دقیق ابلاغ و تصویب قانون و تکرار برخی از قوانین با عناوین مشابه هستند. برای برطرف کردن چنین نارسایی‌هایی، توجه به موارد زیر پیشنهاد می‌شود:
 - یک ساختار و چارچوب معین برای هر یک از شیوه‌نامه‌ها، نظام‌نامه‌ها، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها و تفکیک آن‌ها بر اساس نهادهای خطاب قانون و مجری قانون در جهت شفافیت تعریف شود؛
 - مورد بازبینی قرار دادن و نظارت بر مقررات توسط نهادهای مرتبط، ایجاد نهادهای مسئول برای نظارت بر اجرای قوانین و بررسی شیوه تدوین قوانین، ساختار و چارچوب آن در راستای امری بودن، الزام‌آور بودن و برخورداری از ضمانت اجرایی قوانین و مقررات؛

- the development of organizational knowledge management. Iranian Journal of Management Sciences. 2007. 2 (5): 35-70. [In Persian]
- [11] Fattahi R, Parikh M, Salari M, Zarahsaz M, Rajab Ali Begloo R, Pazuki F. Strategies and action plan of the research management system in libraries and information centers (sample study: Library, Museums and Astan Quds Razavi Documentation Organization). Journal of National Library and Information Studies. 2016. 27 (1): 43-62 [In Persian]
- [12] Pitt M, MacVaugh J. Knowledge management for new product development. Journal of knowledge management. 2008 Jul 18.
- [13] Gharehbiglo H, Shadidizaji B, Yazdani S. The survey of affecting factors on knowledge management (Case study: Municipality of the city of Rasht in Iran). Procedia-Social and Behavioral Sciences. 2012 Oct 24; 62:1155-63.
- [14] Cajková A, Jankelová N, Masár D. Knowledge management as a tool for increasing the efficiency of municipality management in Slovakia. Knowledge Management Research & Practice. 2021 Mar 18:1-1.
- [15] Gaffoor S, Cloete F. Knowledge management in local government: The case of Stellenbosch Municipality. South African Journal of Information Management. 2010 Jan 1;12(1):1-7.
- [16] Hitka M, Kucharčíková A, Štarchoň P, Balázová Ž, Lukáč M, Stacho Z. Knowledge and human capital as sustainable competitive advantage in human resource management. Sustainability. 2019 Jan;11(18):4985.
- [17] Zamani H. Evaluating the maturity of knowledge management of Khuzestan Regional Electricity Company from a strategic / managerial perspective: Combined research. Journal of Information Management. 2019. 5 (2): 27-47. [In Persian]
- [18] Bandarian R. Explain the strategic management model of research and technology in organizations supporting research and technology; Case study. Journal of Parliament and Strategy. 2018. 26 (97): 107-136. [In Persian]
- [19] Ansari M, Youshanlouei HR, Mood MM. A Conceptual model for success in implementing knowledge management: A case study in Tehran municipality. 2012.
- [20] Choy CS, Suk CY. Critical factors in the successful implementation of knowledge management. Journal of knowledge management practice. 2005 Jun;6(1): 234-58.
- [21] Sunassee NN, Sewry DA. An investigation of knowledge management implementation strategies. In Proceedings of the 2003 annual research conference of the South African institute of computer scientists and information technologists on Enablement through technology 2003 Sep 17 (pp. 24-36).
- [22] Economic and Social Commission for Western Asia United Nations. Knowledge management methodology: an empirical approach in core sectors in ESCWA member countries. UN; 2003.
- [23] Nonaka I, Peltokorpi V. Objectivity and subjectivity in knowledge management: a review of 20 top articles. Knowledge and process management. 2006 Apr;13(2):73-82.
- [24] Haak-Saheem W, Darwish T. K (2014). The Role of Knowledge Management in Creating a Culture of Learning: The Case of Dubai Municipality. Management Decision, 52 (9), 1611-1629. ISSN 0025-1747.
- [25] Bandarian R, Ghazatloo A, Bandarian M. A review of strategic research and technology management models in research and

مشارکت نویسندگان

سهم نویسندگان: سمانه جلیلی صدرآباد (نویسنده اول)، نگارنده مقدمه/پژوهشگر اصلی /تحلیلگر آماری/ نگارنده بحث (۶۵ درصد)؛ پریا سنجیده (نویسنده دوم)، نگارنده روش شناسی / پژوهشگر اصلی (۳۵ درصد).

تشکر و قدردانی

این مقاله برگرفته از پروژه تحقیقاتی است که حامی مالی آن مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران بوده است. این مقاله برگرفته از طرح پژوهشی با عنوان «آسیب‌شناسی سازوکار چرخه پژوهش در مناطق ۲۲گانه شهرداری تهران» است که در دانشگاه علم و صنعت ایران به عنوان مجری و نویسنده اول به عنوان مدیر پروژه برای مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران به عنوان کارفرما در سال‌های ۱۳۹۹ تا ۱۴۰۰ انجام شده است. نویسندگان از مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران به دلیل همکاری در جمع‌آوری اطلاعات و انجام مصاحبه‌ها کمال تشکر را دارند.

تعارض منافع

این مقاله فاقد تعارض منافع است.

منابع

- [1] Sanei M, Akrami S. Examining the status of law and legalism. National Defense Strategic Management Studies Quarterly. 2017;1 (3): 47-29. [In Persian]
- [2] Azizi M, Abui Ardakan M, Nouri N. The role of laws and regulations in the realization of integrated management in the urban complex of Tehran. Journal of Armanshahr Architecture and Urban Planning. 2011. 4 (6): 117-128. [In Persian]
- [3] Endacott R, Whitehead D. Managing a research project. Nursing and midwifery research: Methods and appraisal for evidence-based practice. 2013.
- [4] Igwe NN, Ude AO. Project planning and Implementation in Nigeria: Revisiting International best practices. European Scientific Journal. 2018;14(14):152-74.
- [5] Olsson A, Meek L. Effectiveness of research and innovation management at policy and institutional levels: Cambodia, Malaysia, Thailand, and Vietnam. 2013.
- [6] Tabit M. Philosophy of Law. Translated by Hassan Rezaei-Khavari 2010. 2005. Mashhad: Razavi University of Islamic Sciences. [In Persian]
- [7] Rasekh M. Intrinsic and transversal features of law. Journal of Parliament and Research. 2006. 13 (51): 13-40. [In Persian]
- [8] Haghpanah R. The place of law and legalism in the Qur'an. Journal of Islamic Social Research. 1998.4 (14): 253-278 [In Persian]
- [9] Kabiri M. Models of application of research findings and their role in research management, as an interdisciplinary field. Journal of Interdisciplinary Studies in the Humanities. 2009. 1 (4): 147-168. [In Persian]
- [10] Alwani S, Nategh T, Farahi M. The role of social capital in

- [45] Necessity of conducting internet surveys while preparing RFP and registration in MBO system, Tehran Center for Studies and Planning. 2010. [In Persian]
- [46] Guidelines for supporting student dissertations in Tehran Municipality, Tehran Center for Studies and Planning. 2010. [In Persian]
- [47] Instructions for forming a specialized working group under the auspices of the Research Committee, Tehran Center for Studies and Planning. 2010. [In Persian]
- [48] Standards for reviewing study projects in the specialized committee, Tehran Studies and Planning Center. 2011. [In Persian]
- [49] Instructions for the process of supervising research projects, Tehran Center for Studies and Planning. 2011. [In Persian]
- [50] Instructions for employing part-time experts in research activities, Tehran Center for Studies and Planning. 2011. [In Persian]
- [51] Instructions for concentrating information resources in the Documentation Center, Tehran Center for Studies and Planning. 2011. [In Persian]
- [52] Instructions on how to calculate and pay supervisors' fees, Tehran Center for Studies and Planning. 2011. [In Persian]
- [53] Agreement and general conditions of research contracts, Tehran Center for Studies and Planning. 2011. [In Persian]
- [54] Instructions for the process of conducting research projects (large scale), Tehran Center for Studies and Planning. 2011. [In Persian]
- [55] Instructions for evaluating the received proposals and selecting the executor, Tehran Center for Studies and Planning. 2011. [In Persian]
- [56] Instructions for holding scientific-specialized meetings, Tehran Center for Studies and Planning. 2011. [In Persian]
- [57] Instructions on how to encourage and punish the center's staff based on the evaluation results, Tehran Center for Studies and Planning. 2011. [In Persian]
- [58] Instruction for evaluating the performance of organizational units of the study center (Instruction for evaluating the performance of organizational units and human resources and determining the extent to which the goals of the center are achieved), Tehran Center for Studies and Planning. 2011. [In Persian]
- [59] Instructions for conducting small-scale study projects for regions, Tehran Center for Studies and Planning. 2011. [In Persian]
- [60] Instructions on how to prepare a report on study projects, Tehran Center for Studies and Planning. 2012. [In Persian]
- [61] Instructions for compiling and publishing scientific-specialized reports, Tehran Center for Studies and Planning. 2013. [In Persian]
- [62] Instructions for writing and translating books, Tehran Center for Studies and Planning. 2013. [In Persian] (1)
- [63] Instructions for writing and translating books, Tehran Center for Studies and Planning. 2013. [In Persian] (2)
- [64] Instructions for preparing the annual plan, Tehran Center for Studies and Planning. 2013. [In Persian]
- [65] Instructions for forming the Research and Innovation Council in 22 regions, Tehran Center for Studies and Planning, Deputy Coordinator and Regional Affairs. 2019. [In Persian]
- [66] Instructions for supporting student dissertations in Tehran technology organizations. Journal of Industrial Technology Development. 2012. 10 (19): 59-72. [In Persian]
- [26] Azimi N. Recognizing the success factors of research management (R&D) of the executive organs of the country. Journal of Approach. 2018. 28 (69): 1-12. [In Persian]
- [27] Pirannejad A. A meta-analysis of knowledge management research in Iranian government organizations. Journal of Public Management. 2016. 8 (2): 299-324. [In Persian]
- [28] Bandarian R, Bandarian M, Ebrahimi M. Explain the need to develop strategic management models of research and technology. Journal of Industrial Technology Development. 2013(20):49-59. [In Persian]
- [29] Procedure for preparing a proposal for submitting a proposal (RFP), Tehran Center for Studies and Planning. 2011. [In Persian]
- [30] Methodology of field data collection, Tehran Center for Studies and Planning. 2012. [In Persian]
- [31] Tehran Municipality Study System, Tehran Municipality Research and Development Commission. 2007. [In Persian]
- [32] Description of duties and organization of Tehran Municipality Research and Development Commission, Tehran Municipality Research and Development Commission. 2007. [In Persian]
- [33] Tehran Municipality Research Regulations, Note 20 Committee of Municipal Budget. 2009. [In Persian]
- [34] Regulations for interaction with elites and top talents in Tehran Municipality, Tehran Municipality Research and Development Commission. 2008. [In Persian]
- [35] Regulations of Strategic Studies Committees of Tehran City Center for Studies and Planning, Tehran Municipality Research and Development Commission, Tehran Municipality Research and Development Commission Working Group. 2008. [In Persian]
- [36] Executive Regulations for Supporting Student Theses and Dissertations in the Field of Urban Management - with Emphasis on the City of Tehran, Tehran Municipality Research and Development Commission, Tehran Municipality Research and Development Commission Working Group. 2008. [In Persian]
- [37] Executive Instructions for Using Expert Services in Study Projects Subject to Paragraph 4 of Article 31 of the Tehran Municipality Transactions Regulations, Tehran City Studies and Planning Center Commission. 2007. [In Persian]
- [38] Instructions for proposing, reviewing and approving Tehran Municipality study projects, Tehran Municipality Research and Development Commission. 2007. [In Persian]
- [39] Instructions for preparing and registering research reports, Tehran Center for Studies and Planning. 2009. [In Persian]
- [40] Instructions on how to calculate and pay the fees of judges of scientific works, Tehran Municipality Research and Development Commission. 2009. [In Persian]
- [41] Instructions for the process of conducting research projects, Tehran Center for Studies and Planning. 2010. [In Persian]
- [42] Instructions on how to calculate and pay supervisors' fees, Tehran Center for Studies and Planning. 2010. [In Persian]
- [43] Instructions for forming a specialized committee to study study projects, Tehran Center for Studies and Planning. 2010. [In Persian]
- [44] Standards for holding a specialized committee, Tehran Center for Studies and Planning. 2010. [In Persian]

- [71] Instructions on how to pay for scientific and research bachelor's meetings, Tehran Center for Studies and Planning, undated. [In Persian]
- [72] Instructions for proposing the title of research projects, Tehran Studies and Planning Center, undated. [In Persian]
- [73] Instructions for compiling and publishing scientific-specialized reports, Tehran Center for Studies and Planning, undated. [In Persian]
- [74] Instructions for employing specialized and expert experts in research activities, Tehran Studies and Planning Center, undated. [In Persian]
- [75] Duties of "Scientific Supervisor" of study-research projects, Tehran Studies and Planning Center, undated. [In Persian]
- Municipality, Tehran Center for Studies and Planning, undated. [In Persian]
- [67] Instructions for supporting the authorship, translation and publication of books, Tehran Center for Studies and Planning, undated. [In Persian]
- [68] Instructions for holding scientific-specialized meetings, Tehran Studies and Planning Center, undated. [In Persian]
- [69] Instructions on how to calculate and pay the fees of judges of scientific works, Tehran Studies and Planning Center, without date. [In Persian]
- [70] Instructions for concentrating information resources in the Documentation Center, Tehran Center for Studies and Planning, undated. [In Persian]